

per a evitar aquells inconvenients, quedaria assegurat l'accés a aquesta part tan important de la frontera.

Refuta seguidament la Memòria els inconvenients que podrien oposar-se a la modificació del traçat de la referida secció, com ho són la necessitat d'apartar-se dels terrenys pantanosos que s'interposen entre Roses i Castelló, i l'estribació pirenaica que arribant fins al mar forma el sortint del Cap de Creus. Quant al primer, pot ésser molt fàcilment resolt donant al tros, la modificació del qual es demana, un traçat paral·lel a la carretera de segon ordre de Besalú a Roses, ja que aquell terreny té prou consistència, com ha quedat demostrat per la carretera, per a assegurar el tràfec del ferro-carril en bones condicions.

L'altre inconvenient, o sia el pas de l'estribació pirenaica, quedaria resolt també amb la construcció d'un túnel d'uns 600 metres de llargària, l'import del qual oscil·laria entre 400.000 pessetes, i la necessitat d'augmentar en 4 cèntims el total del recorregut, augment insignificant si es té en compte la gran importància estratègica de què gaudiria la modificació del dit enllaç.

L'augment total del cost que la modificació Armentera-Roses-La Selva-Llansà implicaria al pressupost actual del projecte del ferro-carril estratègic Blanes-Vilajuiga seria únicament de 3.500.000 ptes.

De tot lo exposat se'n dedueix que l'enllaç de la dita línia a Vilajuiga amb la general de Barcelona a França no té altre objecte que la baratura de la seva construcció, baratura que és molt discutible si es tenen en compte les importants ventafes que amb l'actual projecte deixa de percebre l'Estat.

Amb la modificació de l'actual traçat no es perjudicaria, llevat dels particulars de la població on avui està projectat fer-hi l'enllaç, cap interès de les poblacions per on actualment passa el seu traçat. En canvi aqueixa senzilla modificació beneficiaria, solament amb els 10 kilòmetres que suposa d'augment de recorregut, a les cinc viles sol·licitants, que representen un cens total de població de 9.000 ànimes, i els interessos de les quals, així com també els del comerç en general, sofririen un ràpid i important desenrotlló.

Seguidament es detallen en la Memòria els beneficis particulars que a les viles peticionàries reportaria aquella modificació, i que nosaltres no podem extractar per l'espai que ocuparien.

Es aqueixa Memòria de què ens ocupem un treball fet a consciència, i a ben segur que amb els arguments en ella exposats n'hi hauria prou per pendre una decisió favorable a lo que s'hi demana, si és que no existeixen més inconvenients que els que en la mateixa són refutats.

Hi ha d'haver hagut un error capital en aquesta actuació d'En Morano al Teatre «El Jardín», error que feu possible el lamentable apartament del públic del col·lisceu on actuava. I és que En Morano, que posseeix mèrits sobrats per a triomfar en tots els grans públics, s'ha volgut descuidar potser una mica de què en la nostra ciutat ja hi era coneguda la seva justa anomenada de gran tràgic, i de què hi havia interès en admirar una vegada més l'actor que tants aplaudiments havia sabut alçar-hi. I En Morano ha volgut defraudar les nostres esperances, posant en escena masses obres d'una valor artística tan lamentablement baixa, en les quals hi interpretava tipus grotescament ridícols, immensament apartats de les creacions que el nostre públic li coneixia i que actualment esperava poder tornar a admirar.

Ben poques de les obres noves que ha portat de repertori el senyor Morano tenen prou consistència per a resistir una crítica seriosa, i ultra això no tenen tampoc l'aventatge de proporcionar un paper de lluïment al primer actor, condició per la qual se n'han salvat moltes altres que encara avui figuren entre el repertori de les eminències de l'escena. Aqueixa manca de ponderació de què ens planyem en la tria de les obres a representar, ha tret bona part d'interès a les representacions Morano, i més encara quan s'arriba a l'equivocació de donar una obra com la que posà el passat diumenge al vespre, fàrcida de situacions vodevilesques i mancada de tota gràcia espiritual, en la qual el senyor Morano hi representava un

paper d'indigne d'ell i que mai no havia d'haver estudiat.

Tot això, afegit al fet imprevisit d'haver hagut de donar gairebé totes les representacions sense primera actriu,—o triar-les ja aposta,—per indisposició de la senyora Villegas, ha format un conjunt de circumstàncies que ha retret massa al nostre públic, de la qual cosa el que en últim terme n'ha resultat perjudicat ha sigut l'empresari senyor Pagès que no ha vist ajudats aquesta vegada els seus elogiabils propòsits d'oferir al públic figurenc, i malgrat l'esforç que significa, unes representacions teatrals pel gran actor senyor Morano.

Si hem volgut ésser sincers en la crítica dels aspectes que hem considerat que s'ho mereixien, no volem tampoc deixar de reconèixer tot allò de bo que ens ha ofert el senyor Morano. Ell és sempre un gran actor, i en totes les obres que ha representat hi ha si més no d'interessant el seu treball d'assimilació del personatge, que en alguns moments arribava a la culminació de l'esforç personal fins a moure's amplemment en el camp de la nova creació humana, per sobre l'anul·lació completa de la pròpia personalitat. En Morano es manifestava aleshores tal com el nostre públic el coneixia, i tal com el nostre públic l'admira i l'aplaudeix.

Avui al vespre es posarà en escena «Vida alegre y muerte triste», de l'Echegaray.

Demà a la tarda, «Los gansos del Capitolio», i al vespre, «Los intereses creados», d'En Benavente.

Plebiscit de la voluntat municipal de Catalunya

Primer: Catalunya, ara més que mai, necessita l'Autonomia per desenrotllar integralment totes ses energies, i assolir el lloc que li pertoca, complint sa missió en el ressorgiment d'Espanya.

Segon: Els Ajuntaments no poden viure en la situació actual. Cal canviar la llei a base d'autonomia i d'una organització sistemàtica que s'adapti a les diverses maneres d'ésser dels Municipis.

Tercer: Cal crear veritables Hisendes locals. Que Diputacions i Mancomunitat tinguin mitjans propis. Que es descarregui els Ajuntaments del Cupu de Consums, del Contingent provincial i del Carcerari, de manera que els cabals que els Ajuntaments recaptin siguin només per a la vida dels municipis. I que tots els interessats en la mateixa contribueixin en justa proporció a sa capacitat econòmica, visquin o no al poble.

Ajuntaments: Per Catalunya, per l'Autonomia, voteu aquestes afirmacions salvadores, i envieu el butlletí a l'Escola de funcionaris

El plebiscit de l'autonomia

Aprofitant la celebració de la IV Setmana Municipal que com els anys anteriors organitza per als primers dies del mes de Juliol la benemèrita Escola de Funcionaris d'Administració Local, tindrà lloc durant la mateixa el recompte de les opinions emeses pels municipis catalans, referents a les qüestions d'hisendes locals, autonomia municipal i nacional de Catalunya, que serviran de manifestació incontrovertible al desig unànim de la nostra terra per a la consecució de la llibertat, que ha de donar-nos la satisfacció deguda de poble concient de la seva personalitat, i ha de portar als pobles per nous viarans de fecunda renovació.

Del conjunt de les opinions recollides per mitjà dels butlletins que s'han circulat a tots els municipis catalans, se'n farà present al Govern perquè les reculli en forma de solució d'una vegada per sempre la modificació radical a què s'aspira en la constitució del municipis i nacionalitats hispàniques, i que s'imposa per tal de canalitzar legalment la voluntat de

viure manifestada arreu de la vella Espanya.

Encapsalant aquest llibre que es formarà amb els butlletins anomenats, anirà l'acord de l'Ajuntament de la Ciutat de Barcelona adherint-se a les conclusions al·ludides,—que suara aprovava per unanimitat, rarament aconseguida allí en qüestions polítiques,—i que ha vingut a ratificar de bell-nou el sentit que informà l'aprovació de la Memòria demanant la reforma de la Llei Municipal per a les poblacions de més de cent mil habitants.

En els moments de transformació que, mal pesi als malavinguts en reconèixer-ho, estan començant per a Espanya, precisa expressar una vegada més el pensament del poble català freturós de llibertat, i és d'esperar que les corporacions municipals consultades respondran sense una excepció d'acord amb el sentit dels seus representats.

Postals fotogràfiques del Monument a Monturiol

Es venen a la impremta d'aquest periòdic.

MADRIGAL

Si el bes del sol fa obrir les roses i, ja marcides, les esfulla el vent; si dues roses són desclloses en vostra faç de l'assoleïment, ah!, no us venteu, perquè les roses s'esfullarien a l'impuls del vent.

JOAN ARÚS.

Elegia de Febrer

A JAUME CABARROCS LLUCH.

I

Passada l'estació de X., camí de França, a un costat i l'altre de la via s'estenen els camps, grisos, verds dels sembrats que apunten, rogencs de la llaurada...; les vinyes amb les taques negres de ceps i dels feixos de sarments de la poda; els oliverars que a la mig-diada allargassen l'ombra voluptuosa per la terra humida; la riera d'aigües verdoses, de llot, on les dones hi renten roba blanca com núvols... i el poble, un carrer recte, i manyocs de cases negres amb la teulada groguenca de la molsa crescuda amb la pluja de l'hivern, i l'església, alta i serena. Més amunt, muntanyes pelades on s'hi ajassen les llebres i on hi parrupegen les perdius, al sol; alzinons descarnats; suros de soca sagnosa i l'ampla esplanada amb la caseta X., de la companyia ferroviària, estranya, petita, discordant... amb les ales de la teulada grosses i caigudes com d'un esparver mort...

II

En aquesta tarda de dijous, solejada i tranquil·la, els set infants de la caseta de la via juguen i salten alegrement com un vol de pardals damunt l'era, a l'estiu. Tom, el gos pelut de tura, juga amb ells. Tots fugen sureda endins i el més petit de tots vol atrapar-los i cau sobre l'erba fresca, i riu, i tots riuen, i la seva rialla és clara com la xiscladissa sonora d'una manada d'indiots. Tot d'una, la gatzara es plega. Veuen venir el rector pel fons ombriu de la sureda. El rector ha arribat a ells. Li han besat la mà molsuda, els ha donat una estampa a cada ú i se'ls ha mirat tristament quan han reprès el joc i els seus esclips petits han fet remor sobre les pedres.

El rector ha anat a la caseta de la via. Hi ha estat llarga estona. Al sortir ha retrobat als infants que encara jugaven, i amb veu comossa els ha dit:

—No feu soroll... aneu més lluny... la vostra mare està malalta.

Tots han callat. I mentres el rector, amb el llibre de res davant dels ulls ha marxat lentament, a dins dels infants s'ha dit: «la meva mare es morirà», i tristos han marxat sureda avall. Tom, el gos pelut de tura, sembla que també s'és dit a dintre seu: «la seva mare es morirà», i amb les orelles baixes ha anat seguint-los tot darrera, tristament. Els infants s'han assegut vora la riera. Ni una paraula més han dit en tot el llarg de la tarda. En el silenci, el sol de Febrer ha fet brillar el ruixim de sang de les estepes, granades...

El vent del cap-tard fa somicar les branques dolorides i els infants se n'han anat a la caseta, enfredorits. A l'arribar, vora la llar, han trobat una dona que plorava, i sense dir res, com els infants de Lamartine, s'han tret els esclips petits i de puntetes han pujat a veure la seva mare, ja morta, amb la cara i les mans grogues i un regalim de sang que li baixa barba avall.

Els infants, absorts, han estat llarga estona mirant-la i unes llàgrimes cristallines han rodolat per ses galtes formoses i fresques...

Per la finestra oberta es veu el fi del dia: el sol va a la posta enrogint els núvols i els gorcs de la riera són de sang i d'ombres negres com tinta. El vent abat forta-

ESPECTACLES

La Companyia Morano

Demà al vespre, amb «Los intereses creados» d'En Benavente, es despedeix del públic del Gran Teatre «El Jardín» la companyia dramàtica que dirigeix l'eminent primer actor don Francisco Morano, després d'haver clos l'abonament de 10 funcions anunciades.

En Morano és un actor complet: no hem de regatejar-li el mèrit, i menys quan en algunes d'aquestes noves representacions donades en la nostra ciutat ha pogut posar-hi de relleu davant del públic totes les condicions d'artista eminent que l'exornen. Però, no gens menys,—i ens concretem nosaltres a recollir la veu general,—aquesta vegada En Morano se n'anirà sense deixar el gratíssim record de les temporades anteriors.